

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az alábbi kérdéseivel kapcsolatban, így

- 1. Hány ügyben indult versenyfelügyeleti eljárás az idén, hányat zártak le, hány esetben szabtak ki bírságot? Összesen, mekkora összeget? Mekkora volt a legnagyobb bírság, ki kapta, miért? Hogyan alakult a statisztika az előző év adataihoz képest?*
- 2. Az év három-négy legjelentősebb ügye, beleértve a folyamatban lévőket is.*
- 3. Sikerült-e gyorsítani az eljárások lefolytatását? Néhány jelentősebb ügy, amelyet nem sikerült lezárni.*
- 4. Kartell ügyek. Hány vizsgálat indult, hány ügyet zártak le, néhány példa. Folyamatban lévők.*
- 5. Bevált-e az engedékenységi politika a gyakorlatban? Alkalmazása óta hány kartellt sikerült így leleplezni? Példák.*
- 6. Ugyanez a kérdés az egyezségi kísérlet jogintézménnyel kapcsolatban. Példák.*

az alábbi válaszokat adja.

1) Hány ügyben indult versenyfelügyeleti eljárás az idén, hányat zártak le, hány esetben szabtak ki bírságot? Összesen, mekkora összeget? Mekkora volt a legnagyobb bírság, ki kapta, miért? Hogyan alakult a statisztika az előző év adataihoz képest?

A GVH a 2017-ben összesen **66 eljárást indított**, és **76 eljárást zárt le**. E mellett **33 ügyben hatósági bizonyítványt adott ki**, amelyekben azt igazolta a bejelentőknek, hogy a bejelentett fúziók tekintetében az összefonódás vizsgálatának elrendelésére okot adó körülmény nem áll fenn.

A fúziós ügyek adják az összes, lezárt eljárás több mint felét. A befejezett ügyek mintegy 30%-a fogyasztóvédelem területéhez kapcsolódik, a fennmaradó ügyeket (15%) a klasszikus antitröszt (kartell, erőfölény) teszik ki. Az elmúlt évekhez képest növekedési tendenciát mutat a fúziós eljárások száma, az összes ügghöz viszonyított megoszlási aránya.

A kiszabott bírság meghaladta az 1,3 milliárd forintos összeget.

Az idei évben kiszabott legnagyobb bírság 600 millió forint, ez a Magyar Telekom Nyrt. (Telekom) egyik, fogyasztóvédelmi ügyében született. A GVH jogsértőnek ítélte a Telekom összehasonlító reklámjait, amelyek a „legnagyobb 4G hálózat” szlogenű kampányokban valósultak meg, mert az egyes reklámokban a társaság nem tárgyilagosan hasonlította össze saját és versenytársai 4G mobilinternet-hálózatainak nagyságát. Emiatt szabta ki a fenti bírságösszeget. A GVH a [Vj/104/2015. számú döntésében](#) megállapította, hogy az összehasonlító reklám tárgyilagosságának, jogszabályoknak való megfelelése elemzésekor azt is vizsgálni kell, hogy a hirdetett tulajdonság (jelen esetben a hálózat nagysága) tipikus és meghatározó jellemzője-e az összehasonlított áruknak adott piaci körülmények között.

Miközben a mobilinternetes szolgáltatások értékesítése tipikusan éves vagy kétéves hűségidővel történik, a Telekom országos hálózati lefedettséget érintő kommunikációjában jelzett előnye megszűnhet a hűségidőn belül, ami miatt jogszerűtlenül téríti el a reklám a szolgáltató felé a reklám címzettjeit. Így a GVH döntése szerint a legnagyobb [lefedettségű] hálózatra vonatkozó kommunikáció egy önmagában nem meghatározó és nem tipikus tulajdonságot hasonlított össze, így a verseny dinamikáját figyelmen kívül hagyva sugallt olyan időleges előnyt, amellyel hosszabb időre is magához kötheti előfizetőit. Figyelemmel arra, hogy Magyarországon az internet-penetráció az OECD országok közül az egyik legalacsonyabb, ugyanakkor a mobiltarifák a legmagasabbak között vannak, továbbá, hogy a piac kevés szereplős, az ilyen, objektivitást nélkülöző összehasonlító reklámok különösen hátrányosan befolyásolhatják a versenytársak helyzetét, ez által a mobilpiaci verseny intenzitását is. Mindez az eleve magas reklám költségekre is tekintettel együttesen indokolta a jogsértő reklámokra kiszabott eddigi legnagyobb bírságot a GVH gyakorlatában. Az ügyről kiadott sajtóközleményünk [itt](#) tekinthető meg. Egyúttal jelezzük, hogy az ügy bírósági felülvizsgálata folyamatban van.

2) Az év három-négy legjelentősebb ügye, beleértve a folyamatban lévőket is.

4) Kartell ügyek. Hány vizsgálat indult, hány ügyet zártak le, néhány példa. Folyamatban lévők.

6) Ugyanez a kérdés az egészségügyi kísérlet jogintézménnyel kapcsolatosan. Példák.

A GVH jelentős figyelmet fordított a **digitális világban, egyebek mellett a közösségi médiában megjelenő folyamatokra** az idei évben, s törekedett az adatalapú gazdasággal összefüggő kérdések megválaszolására versenyhatósági eszközökkel. Első két döntését (a Magyar Telekom és a GoldenEye ügye – [Vj/110/2016](#); valamint az Alakreform és Avanzo-Trade ügye – [Vj/112/2016](#)) is meghozta a **véleményvezérek kommunikációs gyakorlatával** összefüggésben. Ezen ügyekben a közösségi médiában véleményvezérrel történő reklámozás kapcsán általánosságban megállapította, hogy

- a fogyasztók széles körben követnek a közösségi médiában népszerű, ismert személyeket, véleményvezéreket, bloggereket, vloggereket, youtuber-eket stb. szórakozási és tájékoztatói céllal;
- a piaci szereplők, hirdetőik körében egyre népszerűbbek a véleményvezérek, influencer-ek közreműködésével közzétett kereskedelmi gyakorlatok megrendelése, támogatása;
- nem minősül független véleménynek vagy semleges tartalomnak az olyan poszt, amelynek közzétételében közvetlenül gazdaságilag is érdekelt a közzétevő, legyen ez az érdekeltség egy kifizetett összeg, keretszerződés, ajándék termék vagy szolgáltatás, osztalék, jutalék vagy egyéb bevétel stb.;
- a közösségi médiában megjelenő különböző stílusú, formájú és tartalmú posztok között sok esetben úgy jelennek meg fizetett vagy egyéb módon támogatott, nem független tartalmak, hogy egyáltalán nincs utalás arra vagy nem egyértelmű, hogy reklámról van szó.

A GVH úgy ítélte meg, hogy számos versenyfelügyeleti eljárás lenne indítható különböző piacokon, azonban álláspontja szerint ezen eljárásoknál hatékonyabban védheti a közérdeket – legalábbis rövidtávon – egy, a különböző piaci szereplőknek iránymutatást nyújtó kötelezettségvállalással. A GVH figyelembe vette a nemzetközi ajánlásokat, iránymutatásokat is, azonban úgy találta a nyelvi és fogyasztói szokásoknál jelentkező különbségekre is figyelemmel, hogy a jelen ügyben elfogadott kötelezettségvállalással biztosítható iránymutatás eredményes és hatékony jelzés lehet a piaci szereplőknek.

Fogyasztóvédelmi területen megemlítendő még a SANDOZ Hungária Kereskedelmi Kft. (SANDOZ) ügye, a GVH e döntésében megállapította, hogy a **SANDOZ jogsértően reklámozta ACC elnevezésű, vény nélkül kapható gyógyszereit**, mert nem az alkalmazási előírás alapján, hanem azon túlterjeszkedve mutatta be a termékeket. A reklámok gyorsaságot ígértek a gyógyszer teljes hatásmechanizmusára vonatkozóan, miközben az alkalmazási előírás alapján a gyorsaság kizárólag a felszívódásra vonatkozott. A jogsértésért 105 millió forint bírságot szabott ki a GVH. Az ügyről kiadott sajtóközleményünk [itt](#) tekinthető meg.

Fúziós területen kiemelendő, hogy idén először sor került **fúziós engedélyek visszavonására** és ehhez kapcsolódóan bírság kiszabására is. Ilyen ügyünk volt például az Infineon Technologies AG a Cree Fayetteville, Inc. feletti irányításszerzésére vonatkozó, valamint a Cree, Inc. és Cree Sweden AB teljesítmény- és rádiófrekvencia félvezető üzletága az Infineon Technologies AG részévé válását engedélyező határozatunk. A GVH azért szabott ki bírságot, mert az Infineon Technologies AG félrevezetően, hiányosan nyilatkozott az összefonódással érintett piacokról.

A GVH a fenti ügy kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy az elmúlt években jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy az egyszerűbb megítélésű fúziókat a lehető leggyorsabban engedélyezhesse, és így csökkentse a vállalkozások adminisztratív terheit a felvásárlásokkal összefüggésben. Lényeges, hogy az eljárás gyorsítása nem mehet a fúziók közérdeket érvényesítő ellenőrzésének rovására. A GVH azonban elsősorban a fuzionáló felek által szolgáltatott adatok alapján dönt az ügyletekről, így kiemelkedő jelentőségű az ügyfelek pontos adatszolgáltatása. A GVH emlékeztet, hogy éppen az adathitelesség növelése érdekében tette lehetővé a jogalkotó az idei év elejétől, hogy a GVH a fúziós ügyekkel összefüggő jogsértések feltárása érdekében is végezhesen előzetes értesítés nélküli helyszíni kutatást. Az ügyről kiadott sajtóközleményünk [itt](#) tekinthető meg.

A versenykorlátozó megállapodások közül egy sikeres egyezségi eljárást követően lezárt ügy említendő meg, amely az ingatlanközvetítői piacot érintette. A GVH döntése szerint a Duna House Holding Nyrt. (DHH) és az Otthon Centrum Holding Kft. (OCH), valamint a Duna House Franchise Szolgáltató Kft. (DHF) és az Otthon Centrum Franchising Tanácsadó Kft. (OCF) összehangolta árpolitikáját, egyúttal bizalmas, üzleti információkat osztott meg egymással keresztértékesítési együttműködéseik keretében. A GVH jogsértőnek találta a DHF és az OCH által, a franchise hálózatok tagjainál alkalmazandó megbízási díjak meghatározását (azaz, a minimum jutalékok alkalmazását), és a franchise partnerek működési területére vonatkozó korlátozásokat. A különböző jogsértésekért összesen több mint 75 millió forint bírságot szabott ki a GVH a vállalkozásokkal szemben. Az ügyről kiadott sajtóközleményünk [itt](#) tekinthető meg.

A GVH évek óta fokozott figyelmet fordít a [kartellek](#)kel szembeni küzdelemre, hiszen a kartell nem más, mint lopás fényes nappal. A GVH új kiadványokkal is felhívja egyrészt a kis- és középvállalkozások (kkv), mint *ajánlattevők*, másrészt a közbeszerzést kiíró *ajánlatkérők* figyelmét a kartellek jelentette kockázatok kezelésére.

A [„Kartellgyanús közbeszerzés?”](#) című tájékoztató füzet, és a hozzá kapcsolódó [tananyag](#) az ajánlatkérőket segíti a kartellek felismerésében és a GVH vizsgálatainak támogatásában, valamint a közbeszerzési eljárásoknak a kartellezés számára kedvezőtlen kialakításában. A [„Hogyan maradjon tiszta?”](#) című füzet pedig a kkv *ajánlattevőket* támogatja a közbeszerzési kartellezés elkerülésében és a GVH-val való együttműködésben. A füzet konkrét példákkal segíti a versenykorlátozást célzó megkeresések azonosítását és az azoktól történő aktív elhatárolódást.

Fontos kiemelni még, hogy idén a GVH nyilvánosságra hozta a **magyarországi új személy- és kishaszongépjármű-forgalmazás és -javítás piaci, valamint a kapcsolódó biztosítási piac működését vizsgáló piacelemzési tanulmányát**. A piacelemzés eredményeként a GVH megfontolásra javasolta egyes költségek csökkentését az új gépjárművek forgalomba helyezésével és üzemben tartásával kapcsolatosan, valamint a használt gépjárművek forgalomba helyezésével összefüggő költségek differenciálását. A GVH tájékoztatta a Nemzetgazdasági Minisztériumot arról, hogy javasolja – akár a felügyeleti hatóság bevonásával – megfontolni a kampányidőszak visszavezetését a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás piacán. A fentiekén kívül a GVH a piaci szereplők részére is ajánlást fogalmazott meg, felhívva figyelmüket arra, hogy fokozottan kövessék nyomon a GVH döntéseit és a versenyjogi gyakorlat alakulását. A tanulmány teljes terjedelmében a [GVH honlapján](#) érhető el.

E mellett a GVH **ágazati vizsgálatot indított a bankkártya-elfogadás piacán a piaci folyamatok megismerésére és értékelésére**. A GVH észlelte ugyanis, hogy a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök körébe tartozó bankkártyás fizetési műveleteknél, nevezetesen a bankkártya-elfogadói piacon a kisebb kereskedők kedvezőtlenebb szolgáltatói díjakkal szembesülnek a bankkártyás fizetés bevezetésekor és fenntartásakor, mint a nagyobb kereskedők. Az ágazati vizsgálat középpontjában a bankkártya-elfogadás versenyviszonyai, illetve a bankkártya-elfogadás piacára potenciálisan versenynyomást gyakorló, innovatív készpénz-helyettesítő fizetési eszközök vizsgálata áll, és kiterjed nemcsak a múltbeli és a jelen piaci helyzetre, hanem a piaci verseny jövőbeni alakulására is. A GVH úgy véli, hogy az ágazati vizsgálat keretében részletesen szükséges feltárni azon tényezőket, amelyek akadályozhatják a verseny hatásos érvényesülését az elfogadói piacon. A vizsgálat elindításáról szóló sajtóközlemény [itt](#) tekinthető meg.

3) Sikerült-e gyorsítani az eljárások lefolytatását? Néhány jelentősebb ügy, amelyet nem sikerült lezárni.

A GVH az elmúlt években a versenytörvény hatályos összefonódás engedélyezési rendszerének keretei között jelentős lépéseket tett a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése és az eljárások gyorsítása érdekében.

A fúziós elintézési határidőket illetően megállapítható, hogy a GVH átlagosan a törvényi keretknél rövidebb idő alatt hozza meg döntéseit, és **az ügyek elintézési határideje a nagymértékben megnövekedett ügyszám és munkateher mellett is jelentősen csökkent.**

Míg pl. 2012-ben az egyszerűsített eljárások elintézési határideje még átlagosan 36 nap volt, addig ez 2016-ra 12 napra csökkent. 2017-ben pedig már egy nap alatt is hagyott jóvá összefonódást a GVH a bürokrácia-csökkentés jegyében elfogadott új, 2017. január 15-től hatályos [fúziós szabályok](#) alapján. Erre akkor van lehetőség, ha

- teljes körű előzetes egyeztetés előzte meg az összefonódás-bejelentést, amelynek beérkezése után megállapítható, hogy az összefonódás-bejelentés szerinti ténybeli és jogi helyzet azonos az előzetes egyeztetésen megismertekkel, valamint
- az összefonódás-bejelentés valamennyi szükséges információt és iratot tartalmazza, továbbá
- nyilvánvaló, hogy az összefonódás nem eredményezi az érintett piacon a verseny jelentős mértékű csökkenését.

Az új szabályok alapján már nem kell mindenképpen a Versenytanács döntése az egyszerű megítélésű tranzakciók végrehajtásához, hanem a Versenytanács egyetértésével a vizsgálók döntenek arról, szükséges-e az összefonódás hatósági eljárásban való részletesebb vizsgálata.

5) Bevált-e az engedékenységi politika a gyakorlatban? Alkalmazása óta hány kartellt sikerült így leleplezni? Példák.

A GVH 2004-től a GVH Elnökének és a GVH Versenytanácsa Elnökének közleménye alapján alkalmazza az engedékenységi politikát, 2009-től pedig már a versenytörvény rendelkezik a jogintézmény részletszabályairól. A kartellek feltárásánál ugyanis a sikeres fellépés kulcsa gyakran a „hallgatás megtörése”, és így a döntő bizonyítékok feltárása és megszerzése. Információhoz a versenyhatóságok leghatékonyabban maguktól az érintettektől juthatnak – ennek egyik eszköze az engedékenységi politika. Az Európai Bizottságnál az engedékenységi politika alkalmazásával tárják fel a kartellügyek nagy többségét, mintegy 90%-át. Hazánkban az engedékenységi politika még nem váltotta be teljesen a hozzá fűzött reményeket (EU-s viszonylatban nem, de regionális összehasonlításban sikeresnek mondható), a kartell eljárások alacsony százalékában élnek ezzel a lehetőséggel.

A GVH-hoz **2004. év óta mintegy 40-50 engedékenységi kérelmet adtak be**, ebben benne vannak a már korábban, a jogintézmény törvényi bevezetése előtt elindult vizsgálatokkal kapcsolatban benyújtott kérelmek is. A kérelmek mintegy 60%-ában indul új versenyfelügyeleti eljárás a GVH előtt.

A GVH idén újra számszerűsítette tevékenységének **társadalmi hasznát**, [ez alapján](#) a GVH-ra fordított adóforintok megtérülnek, hiszen a fogyasztók a GVH működésének köszönhetően a költségvetésének több mint hatszorosát takarították meg a 2011-16-os időszakban.

Budapest, 2018. január 10.

Gazdasági Versenyhivatal